
Martin Denemark: Kdo (ne)může studovat

Martin Denemark: Kdo (ne)může studovat

Vysoké školy zůstávají uzavřeny pro bezpočet lidí, kteří mají stejné předpoklady jako většina z těch, kteří možnost studovat dostali. Tak zní jeden z argumentů pro zavedení školného. Studie však též naznačují, že studovat může téměř každý, když se smíří s tím, že to bude úplně jiný obor, než jaký si vyhlédl.

V prvním případě školy sklízí kritiku za malou kapacitu. Stížnosti přeměňují se na státní, který jim nedává víc peněz. V druhém slyší výtky, že berou "kohokoliv" a že se to projeví na úrovni absolventů i výuky. Paradoxně je i zde problémem způsob financování: když na studenta dostávám příspěvek, rozmyslím si, zda ho vyhodím "jen" proto, že se špatně připravuje na zkoušky... A jestliže je studentů málo, je třeba se rozhlížet nejen na gymnáziích, ale podstatně víc než dříve i na ostatních středních školách.

Obě interpretace údajů o zájemcích o studium znějí varovně. Není to však porovnávání nesrovnatelného? Vždyť nabídka pro budoucí psychology, filozofy, režiséry či malíře nebude - v dnešní struktuře škol a systému financování - nikdy dostatečná. Pokud se však někdo rozhodne stát třeba technologem paliv, stačí mu k přijetí na vysokou školu, kromě maturity, doklad o průměrných známkách z chemie a matematiky získaných na střední škole.

Některé školy by tedy k uspokojení zájmu potřebovaly podstatně víc peněz. Další plošné státní příspěvky na hlavu (byť diferencované podle náročnosti studia) však už místa v posluchárnách nějak zásadně nezvýší. Nastal čas si přiznat, že i Česko potřebuje několik elitních škol, v nichž se draze platí, a že ani na těch ostatních nemůže být studium bezplatné.
martin.denemark@economia.cz